

19.11.2024 27. helluntain jälkeisen viikon tiistai

Päivän epistola

”Nuorempia leskiä älä ota mukaan. Kun intohimot heräävät, he vieraantuvat Kristuksesta ja tahtovat mennä naimisiin. He joutuvat tuomion alaisiksi, koska ovat rikkoneet ensimmäisen uskollisuudenlupauksensa. Kierrellessään talosta taloon he oppivat laiskottelemaan ja lisäksi juoruilemaan ja sekaantumaan muiden asioihin, puhumaan sellaista mitä ei pitäisi. Siksi tahdon, että nuoret lesket menevät naimisiin, synnyttävät lapsia ja hoitavat kotiaan, niin etteivät he anna vastustajillemme aiheutta solvaamiseen. Jotkut näet ovat jo kääntyneet seuraamaan Saatanaa. Jos jollakin uskovalla naisella on kodissaan leskiä, hänen tulee huolehtia heistä. Heillä ei pidä rasittaa seurakuntaa, jotta se voisi pitää huolta yksin jääneistä leskistä. Vanhimmat, jotka johtavat hyvin seurakuntaa, ansaitsevat sekä kunnioituksen että taloudellisen tuen, varsinkin ne, jotka tekevät työtä sananjulistajina ja opettajina. Sanotaanhan kirjoituksissa: ”Älä sido puivan härän suuta” ja ”Työmies on palkkansa ansainnut”. Älä ota huomioon seurakunnanvanhimmasta esitettyä syytöstä, ellei sitä tue kaksi tai kolme todistajaa. Nuhtelee syntiä tekeviä kaikkien kuullen, jotta muutkin pelkäisivät. Jumalan, Kristuksen Jeesuksen ja valittujen enkelien kanssa kehotan vakavasti sinua soveltamaan näitä ohjeita puolueettomasti, niin että et tee mitään omien mieltymystesi mukaan.” (1. Tim. 5: 11 – 21)

Tekstimme jatkaa eilistä tekstiä ja sen aiheita. ”Nuorempia leskiä älä ota mukaan” tarkoittaa, ettei heitä pidä ottaa mukaan seurakunnan ylläpitämään luetteloon leskistä, joita autetaan taloudellisesti. Paavali kehottaa, että alle 60 -vuotiaat lesket avioituisivat ja eläisivät oman perhekuntansa kanssa normaalia elämää.

Tämä liittyy myös nuoremman ihmisen seksuaalisuuteen. ”Intohimojen herääminen” johdattaa ihmistä myös käytännössä. On parempi, että sukupuolisuhteeseen haluava on naimisissa. Seurakunnan leskien luetteloissa olevilta edellytettiin elämistä selibaatissa.

”Puhumaan sellaista mitä ei pitäisi” esitetään lähes samanlaisena Paavalin kirjeessä Titukselle (Tit. 1: 11). Siinä yhteydessä kyse on vääristä opettajista. Lesket nähtävästi kiersivät kristittyjen kodeissa ja saivat näistä apua. Sen antaminen on hyvä asia, mutta tällainen jatkuva vierailu synnytti myös vääriä käytänteitä (laiskottelu, juoruilu, muiden asioihin sekaantuminen) ja mahdollisesti väärää opetusta.

Paavali kehottaa nuoria leskiä avioitumaan uudelleen. Voi olla, että Paavalin ajattelu on hieman muuttunut aikaisemmasta. Ensimmäisessä Korinttolaiskirjeessä (1. Kor. 7: 8 – 9) Paavali kehotti leskiä elämään naimattomana, mutta jos oman itsensä hillitseminen ei onnistu, niin silloin oli parempi mennä naimisiin uudelleen. Toinen vaihtoehto on, että tämän kirjeen Timoteukselle on kirjoittanut joku Paavalin oppilaista.

Seurakunnassa oli nähtävästi naisia, jotka ylläpitivät leskiä omassa kodissaan. Paavali kannustaa tämän toiminnan jatkamista, jotta seurakunnan talous ei rasittuisi liikaa.

Seuraavaksi siirytään seurakunnan ”vanhimpiin”. Sana on presbyteros, ja sana voidaan ymmärtää usealla eri tavalla. Sen varsinainen alkuperäinen merkitys on vanhus, vanhempi, vanha. Sanaa on käytetty myös uskonnollisista johtajista tai yksittäisen kaupungin johtajista. Myöskin Jerusalemin temppelin neuvoston jäseniä kutsuttiin tällä nimityksellä. Tässä yhteydessä kyse on virkanimityksestä eikä se viittaa ikään. Ensimmäisen vuosisadan lopulla ja toisen vuosisadan alussa (ns. apostolisten isien aikana) sanalla on nimenomaan merkitys virkanimenä. Ortodoksisessa ymmärryksessä se liitetään papistoon, erityisesti pappeihin. Voi olla, että ensimmäisellä vuosisadalla joissakin seurakunnissa, joissa ei ole haluttu käyttää sanaa piispa seurakunnan johtajasta, niin sekä piispasta että papeista on käytetty sanaa presbyyteri.

Hyvin seurakuntaa johtava ”vanhin” ansaitsee sekä kunnioituksen että taloudellisen tuen. Tämä koskee erityisesti niitä, joille kuului sananjulistus että opetus. ”Älä sido puivan härän suuta” löytyy Moosekselta (5. Moos. 25: 4). Paavali esittää tässä ”työmiehen palkan” kirjoituksiin kuuluvana tekstinä. Vanhasta testamentista sitä ei löydy, mutta Paavali on kirjoittanut siitä aikaisemmin korinttolaisille (1. Kor. 9: 14). Luukas esittää sen Jeesuksen sanoiksi (Luuk. 10: 7).

Seurakunnanvanhimpaa vastaan esitetty syytös otetaan tutkittavaksi vasta, kun syytöksellä on kaksi tai kolme todistajaa. Tällä käytännöllä on vahva perusta Raamatussa (5. Moos. 19: 5; 2. Kor. 13: 1; Matt. 18: 16). Eri aikoina on esitetty syytöksiä seurakuntien johtoa vastaan, aiheellisesti tai aiheettomasti.

Syntiä tehnyttä tuli nuhdella ”kaikkien kuullen”. Todennäköinen syy oli se, että tällöin nuhtelija (seurakunnan vanhin) välttyi väärin tekemiseltä. Samalla Jumalan pelko vallitsisi muissa seurakunnan jäsenissä. Paavalin kirjoittamien ohjeiden noudattamisen tulee tapahtua niin, ettei ketään suosita.

Päivän evankeliumi

”Niin kuin oli Nooan päivinä, niin on Ihmisen Pojan päivinä oleva. Ihmiset söivät ja joivat, menivät naimisiin ja naittivat tyttäriään aina siihen päivään asti, jona Nooa meni arkkiin, ja tulva tuli ja tuhosi heidät kaikki. On oleva niin kuin oli Lootin päivinä. Ihmiset söivät ja joivat, ostivat ja myivät, istuttivat ja rakensivat. Mutta sinä päivänä, jona Loot lähti Sodomasta, taivaasta satoi tulta ja tulikiveä, ja se tuhosi heidät kaikki. ”Samoin käy sinä päivänä, jona Ihmisen Poika ilmestyy. Jos sinä päivänä joku on katolla ja hänen tavaransa ovat sisällä talossa, hänen ei pidä mennä alas noutamaan niitä, ja jos joku on pellolla, hänen ei pidä palata kotiin. Muistakaa Lootin vaimoa! Joka yrittää turvata elämänsä, kadottaa sen., mutta joka sen kadottaa, on pelastava sen omakseen. Minä sanon teille: Sinä yönä on kaksi samalla vuoteella: toinen otetaan, toinen jätetään. Kaksi naista on jauhamassa, toinen otetaan, toinen jätetään. Kaksi miestä on pellolla: toinen otetaan, toinen jätetään.” Missä on Herra?” kysyivät opetuslapset. Hän sanoi: ”Missä on haaska, sinne kokoontuvat korppikotkat.” ”Mutta kun Ihmisen Poika tulee, löytäkö hän uskoa maan päältä?” (Luuk. 17: 26 – 37; 18: 8b)

Tämänpäiväinen tekstimme jatkaa siihen, mihin eilinen loppui. Jeesus käsittelee tässä Ihmisen Pojan päivää, Kristuksen toista tulemistä. Kun eilisessä tekstissä kerrottiin Jeesuksen tulemisen äkillisyydestä, niin nyt painopiste on enemmän siinä, miten opetuslasten tulee valmistautua elääkseen sen tien mukaisesti, johon Jeesus heitä kutsuu. Ensimmäisestä Mooseksen kirjasta voit lukea kertomuksen ihmisten elämästä Nooan aikana (1. Moos. 6: 5 – 7: 1) ja Lootin aikana (1. Moos. 19: 12 – 17).

”He söivät ja joivat” on osa ihmisen tavallista elämää. Jeesus kehottaa tässä kiinnittämään huomiota Jeesuksen tulemisen odottamiseen ja sen mukaiseen toimintaan. Hän ei kiellä syömistä ja juomasta, mutta päähuomion tulee olla valmistautumisessa tulevaa elämää varten.

Sekä Nooan aikaiseen että Lootin aikaiseen tilanteeseen liittyy ihmisten vääränlainen elämäntapa. Ihmiset näkivät Nooan ja Lootin oikean toiminnan, mutta he eivät halunneet seurata heidän esimerkkiään. Sen seurauksena oli äkillinen, Raamatun mukaan Jumalan antama rankaisu, joka kohdistui väärintekijöihin. Jumalalle uskolliset pelastuivat.

Tavaroiden jättäminen taloon tai lähteminen pellolta käymättä kotona osoittaa oikean suhteen ihmisen omaisuuteen. Jeesus toistaa tässä aikaisempaa opetustaan elämän pelastamisesta ja kadottamisesta (aikaisemmasta opetuksesta vrt. Luuk. 9: 23 – 24). Tämä pitää lukea verraten sitä Hänen

ennustukseensa omasta kohtalostaan: ”Ihmisen Pojan täytyy kärsiä paljon. Kansan vanhimmat, ylipapit ja lainopettajat hylkäävät hänet, ja hänet surmataan, mutta kolmantena päivänä hän nousee kuolleista.” (Luuk. 9: 22). Tätä tekstiä ajatellessaan opetuslasten tulisi ymmärtää, mistä elämässä on kyse.

”Toinen otetaan, toinen jätetään” ilmaisee kohtalon. Se, joka otetaan, pelastuu, se, joka jätetään, ei pelastu. Luukas tuo esille molemmat sukupuolet. Pelastus ja kadotus koskee molempia, sekä naisia että miehiä. ”Sinä yönä on kaksi samalla vuoteella: toinen otetaan, toinen jätetään.” Nähtävästi kaikkein läheisin suhde ei ole tae pelastuksesta tai kadotuksesta Ihmisen Pojan tullessa. Tekstissä mainitut miehet pellolla (jae 36) puuttuu vanhimmista käsikirjoituksista.

Kristuksen tullessa toisen kerran ihminen ei saa palata takaisin päin. Edessä on vain yksi kohti pelastusta vievä tie. Se vie kohti Kristusta. Tuona hetkenä ratkaisut on tehty ja edessä on vain Kristus. Vanha on jätettävä taakse.

Kun korppikotka on paikalla, niin silloin siellä on myös haaska. Tätä asiaa voi pitää varmana. Yhtä varmaa on Ihmisen Pojan tuleminen toisen kerran.

Tekstimme viimeinen jae on erillinen (Luuk. 18: 8), mutta sopii hyvin tämän kertomuksen yhteyteen. Kirkkoslaavinkielisen jaottelun mukaan sitä jaetta ei lueta, vaan teksti päättyi korppikotkaan. ”Kun Ihmisen Poika tulee, löytääkö hän uskoa maan päältä?” Kysymys on oikeutettu. Ihmisen Pojan tulo viivästyy ja aiheuttaa sen, että kaikki eivät ole uskollisia Hänelle.